

Informacja o stanie przygotowań Gminy Opatów do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w roku 2025.

Obrona cywilna to system działań mających na celu ochronę ludności, zakładów pracy, urządzeń użyteczności publicznej, dóbr kultury oraz ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny, a także współdziałanie w zwalczaniu skutków klęsk żywiołowych i katastrof.

Obejmuje zadania takie jak wykrywanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie, organizowanie ewakuacji, przygotowanie budowli ochronnych, udzielanie pomocy medycznej, likwidację skażeń oraz ochronę dóbr niezbędnych do przetrwania.

Ochrona ludności to szerszy termin oznaczający działania administracji publicznej oraz indywidualne zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa życia i zdrowia osób oraz ich mienia, a także utrzymania sprzyjających warunków środowiskowych.

Obejmuje zarówno działania planistyczne i reagowanie na zagrożenia naturalne, technologiczne, czy spowodowane przez człowieka (w tym sytuacje wojenne).

Ochrona ludności dzieli się na zbiorową (np. ewakuacja, schronienia, alarmowanie) i indywidualną (działania obywateli).

Stan organizacyjny.

Obrona cywilna Gminy Opatów opiera się na zaktualizowanym systemie działań, podlegającym systematycznym ćwiczeniom oraz ciągłemu doposażeniu jednostek OSP.

Kluczowe jest utrzymywanie i wdrażanie aktualnej dokumentacji planistycznej oraz edukacja i szkolenia pracowników samorządowych, strażaków, nauczycieli i mieszkańców z zakresu zarządzania kryzysowego oraz pierwszej pomocy.

System ostrzegania i alarmowania.

System ostrzegania i alarmowania ludności na terenie Gminy Opatów opiera się na zintegrowanych technologiach i procedurach, które mają na celu szybkie i skuteczne powiadomienie społeczeństwa o zagrożeniach.

Podstawą są trzyminutowe sygnały modulowane emitowane przez syreny alarmowe, które ogłaszają alarm, oraz trzyminutowe sygnały ciągłe, które odwołują alarm.

Syreny mogą również przekazywać komunikaty głosowe.

Za powiadamianie i alarmowanie odpowiadają władze samorządowe (wójt, burmistrz, prezydent miasta), wojewoda oraz służby ochrony ludności i obrony cywilnej, a także Państwowa Straż Pożarna.

W sytuacji zagrożenia organy te mają obowiązek przekazywać informacje o alarmie, ostrzeżeniach i instrukcjach postępowania.

System obejmuje różne rodzaje alarmów i komunikatów ostrzegawczych dotyczących m.in. klęsk żywiołowych, awarii technicznych czy zagrożeń wojennych.

W związku z powyższym od kilku lat sukcesywnie na terenie Gminy Opatów modernizowany jest system ostrzegania i alarmowania ludności.

Z własnych środków zmodernizowano istniejące syreny alarmowe, aby można było je zintegrować z ogólnopolskim systemem ostrzegania i alarmowania ludności.

Do końca 2025 roku planowany jest zakup kolejnej syreny alarmowej w celu uzyskania pełnego pokrycia terenu Miasta Opatowa sygnałem ostrzegawczym.

Planistyka z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Plany obrony cywilnej to dokumenty strategiczne i operacyjne przygotowane na poziomie państwa, województwa, powiatu i gminy, których celem jest organizacja i realizacja działań mających na celu ochronę ludności, mienia, środowiska, dóbr kultury oraz zapewnienie warunków przetrwania w sytuacjach zagrożeń, takich jak działania zbrojne, klęski żywiołowe czy inne kryzysy.

Celem planów jest zapewnienie przygotowania społeczeństwa i struktur administracyjnych do skutecznego reagowania na różnego rodzaju zagrożenia oraz minimalizowanie ich skutków.

Zadania obejmują:

- wykrywanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie ludności,
- organizowanie ewakuacji i zapewnienie doraźnego schronienia,
- przygotowanie i zarządzanie budowlami ochronnymi,
- zaopatrywanie ludności w sprzęt ochrony indywidualnej,
- prowadzenie działań ratowniczych i medycznych,
- organizację samoobrony ludności,
- zapewnienie ciągłości usług podstawowych oraz logistyki kryzysowej,
- szkolenia i działalność edukacyjną w zakresie obrony cywilnej.

Gmina Opatów posiada szczegółowy plan ewakuacji mieszkańców, z określonymi trasami ewakuacyjnymi, punktami zbornymi i miejscami tymczasowego pobytu.

Wdrażane są mechanizmy szybkiego informowania, organizacji transportu i wsparcia logistycznego przez służby oraz organizacje społeczne.

W 2025 roku stworzono nowy plan zastępczych miejsc szpitalnych (ZMSz).

Założenia planu zastępczych miejsc szpitalnych to przygotowane i wyposażone miejsca do leżenia, które uzupełniają łózkową bazę szpitalną w sytuacjach kryzysowych, takich jak masowy napływ poszkodowanych, wojna czy inne zdarzenia wymagające ewakuacji lub rozszerzenia opieki medycznej.

Na terenie Gminy Opatów zaplanowano i przygotowano bazę łózkową na 50 miejsc leżących.

Doposażenie i magazyn obrony cywilnej

W 2022 roku Gmina Opatów skutecznie pozyskała 50 łóżek polowych wraz z kompletami pościeli i kocami, z przeznaczeniem do wykorzystania podczas ewakuacji, organizacji zastępczych punktów szpitalnych lub schronienia dla osób poszkodowanych.

Wyposażenie to zdeponowano w nowo utworzonym magazynie obrony cywilnej, który stanowi zaplecze logistyczne dla gminy.

Magazyn zawiera nie tylko łóżka, ale również koce, pościel, środki ochrony osobistej.

Gmina Opatów w każdym roku przeznacza środki finansowe na doposażenie jednostek OSP z terenu gminy, które stanowią bardzo istotny element struktury ochrony ludności i obrony cywilnej na administrowanym terenie.

Finansowanie i planowane inwestycje

Każdego roku Burmistrz miasta i Gminy Opatów zabezpiecza w budżecie gminy kwotę ok 140 000 zł która ma zabezpieczyć finansowo działania w sferze obrony cywilnej i ochrony ludności w przypadku zaistniałych sytuacji kryzysowych.

W bieżącym roku gmina Opatów pozyskała kwotę ok 700 000 zł z dotacji Wojewody Świętokrzyskiego na sfinalizowanie szeregu kluczowych zakupów i inwestycji, które zostaną zrealizowane do końca bieżącego roku.

Pula ta obejmuje zarówno doposażenie magazynu obrony cywilnej, jak i zakup dodatkowego sprzętu ratowniczego i logistycznego potrzebnych do zabezpieczenia ludności podczas kryzysów.

Do najważniejszych zakupów należą między innymi: namiot medyczny, cysterny na wodę pitną, kontenery magazynowe, nagrzewnice, kuchnie polową, umundurowanie i wyposażenie strażaków ochotników z terenu Gminy Opatów.

Zakupy obejmują również system monitorowania ujęć wody z terenu gminy, oraz zakup systemu komunikacji radiowej dla osób odpowiedzialnych za obronę cywilną z terenie naszej Gminy.

Współpraca i ćwiczenia

Współpraca z administracją rządową, służbami wojskowymi, PSP, OSP i jednostkami Wojsk Obrony Terytorialnej została potwierdzona podczas tegorocznych ćwiczeń „GOŁOBORZE-25”, sprawdzających gotowość operacyjną w realnych warunkach zagrożenia.

Ćwiczenia obejmują także testy skuteczności planów ewakuacyjnych, zabezpieczenie zastępczych miejsc szpitalnych i uruchamianie zapasowych baz logistycznych.

Perspektywy i wyzwania

Realizacja powyższych działań istotnie podnosi poziom gotowości operacyjnej Opatowa i bezpieczeństwa mieszkańców.

Samorząd deklaruje dalsze inwestycje w sprzęt, infrastrukturę magazynową oraz rozbudowę zaplecza kryzysowego, aby sprostać wyzwaniom wynikającym z zagrożeń naturalnych, technicznych i militarnych.

W ten sposób Gmina Opatów spełnia wymogi ustawowe, a także zapewni realną ochronę lokalnej ludności na wypadek różnorodnych zdarzeń kryzysowych.

Tak skompletowany i rozbudowany system obrony cywilnej w Opatowie gwarantuje skuteczną ochronę życia i zdrowia ludności oraz zapewnia szybkie, skoordynowane działania ratownicze i logistyczne w sytuacjach nadzwyczajnych.